

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: J. S., Mgr. B. V, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 687/24, Brno, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v zajištění vozidla, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2025, č. j. 31 A 7/2024-103, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce je vlastníkem a provozovatelem vozidla tov. zn. Renault Laguna Grandtour, státní poznávací značky X (dále jen „vozidlo“), které využívá při svém podnikání. Dne 12. 6. 2023 v 7:21 hodin, kdy toto vozidlo projíždělo silnicí nacházející se v městysu Svitávka (ve směru jízdy Boskovice – Míchov), je policejní hlídka podrobila silniční kontrole. Vozidlo řídil M. S. (dále jen „řidič“), u něhož byla orientačním vyšetřením na přítomnost návykových látek zjištěna přítomnost látky amfetamin/metamfetamin. Řidič nepředložil řidičský průkaz, načež policejní hlídka z nahlédnutí do registru řidičů zjistila, že dne 4. 6. 2022 pozbyl řidičské oprávnění. Z úředního záznamu Policie České republiky (dále jen „policie“) o kontrole řidiče vyplývá, že jeho chování bylo odmítavé, na místě nespolupracoval a hrozilo, že by se mohl vyhýbat správnímu řízení. Policie mu proto uložila, aby složil kauci ve výši 50 000 Kč podle § 124a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Protože řidič kauci na místě nesložil, policejní hlídka podle § 124c odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu zajistila vozidlo jeho odtahem na odstavné parkoviště.

[2] Dne 2. 2. 2024 podal žalobce k poštovní přepravě žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného (dále jen „stěžovatel“), jejíž návrh zprvu formuloval tak, aby Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) rozhodl, že „zásah žalovaného,

spočívající v pokynu k odtažení vozidla žalobce tak, jak je uveden v Potvrzení o zajištění vozidla ze dne 12. 6. 2023, byl nezákonný“ a že „[ž]alovanému se zakazuje, aby v porušování práva žalobce pokračoval“, a „přikazuje, aby obnovil stav před zásahem“. Pro případ, že krajský soud shledá zásah nezákonným až okamžikem, kdy odpadl důvod k zajištění vozidla pro naplnění účelu správního řízení, měl krajský soud rozhodnout, že „zásah žalovaného, spočívající v zadržování vozidla žalobce okamžikem, kdy odpadl důvod pro zajištění vozidla žalobce na základě Potvrzení o zajištění vozidla ze dne 12. 6. 2023, byl nezákonný“.

[3] Krajský soud (poté, co žalobce na základě výzvy krajského soudu upřesnil žalobní návrh) rozsudkem ze dne 25. 6. 2024, č. j. 31 A 7/2024-70, žalobu odmítl v části, v níž se žalobce domáhal určení nezákonnosti zajištění vozidla dne 12. 6. 2023 (výrok I.), ve zbývajících částech týkajících se zadržování vozidla ji zamítl (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky III. a IV.).

[4] Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil rozsudkem ze dne 17. 2. 2025, č. j. 5 As 200/2024-35, č. 4672/2025 Sb. NSS, neboť podle jeho právního názoru představovalo zajištění vozidla i jeho následné zadržování jeden trvajících zásah.

[5] Ve věci tak znovu rozhodoval krajský soud, který napadeným rozsudkem rozhodl, že zásah stěžovatele spočívající v zajištění vozidla je nezákonný (výrok I.), stěžovatel je povinen vydat vozidlo žalobci, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II.), a stěžovatel je povinen nahradit žalobci náklady řízení v částce 15 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok III.). Z příslušného soudního spisu se podává, že napadený rozsudek nabyl právní moci dne 30. 4. 2025.

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, s níž spojil návrh, aby jí byl přiznán odkladný účinek. Stěžovatel vztahoval tento návrh zejména k výroku II. napadeného rozsudku, jehož právní následky by pro něj znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalobci. Žalobce půjčil řidiči pod vlivem omamných látek vozidlo, které mu bylo zajištěno. Nic mu nebránilo, aby kauci uhradil a s řidičem věc řešil soukromoprávně. Realizace uvedeného výroku bude mít naopak za následek zmaření účelu zajištění pokuty uložené v přestupkovém řízení, kterou řidič nezaplatil. Rovněž vznikne nezákonný stav, kdy bude vydáno ze zajištění vozidlo v rozporu s § 124c odst. 5 zákona o silničním provozu. V rozporu s veřejným zájmem se toto ustanovení stane obsoletním, budou znevýhodněni řidiči, kteří hodlají uhradit kauci, a vznikne nejednotná a nepřehledná judikatura.

[7] Žalobce ve svém vyjádření uvedl, že pro přiznání odkladného účinku nejsou splněny zákonné důvody, a sice, že výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu neznamenají pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku vznikne žalobci. Újma, která hrozí stěžovateli, spočívá v nezaplacení pokuty ve výši 40 000 Kč, naproti tomu újma, kterou ve vyjádření podrobně vyčíslil žalobce, činí přibližně 1 500 000 Kč a každým dnem se s ohledem na ucházející zisk a povinnost uhradit poplatek za každý započatý den stání vozidla na záchytném parkovišti zvyšuje. Nadto žalobce dodal, že stěžovatele vyzval k vydání

pokračování

vozidla s ohledem na vykonatelnost výroku II. napadeného rozsudku, avšak stěžovatel vozidlo žalobci vydat odmítl s odůvodněním, že proti napadenému rozsudku podal kasační stížnost s návrhem na přiznání odkladného účinku. Stěžovatel tímto postupem bez zákonného důvodu omezuje vlastnické právo žalobce, což je v příkrém rozporu s veřejným zájmem.

[8] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užíje přiměřeně. Soud podle § 73 odst. 2 s. ř. s. na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jsou-li splněny tři podmínky: (1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, jehož se návrh týká, musí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Navzdory tomu, že zákon přiznává oprávnění navrhnout přiznání odkladného účinku pouze žalobci, Nejvyšší správní soud připustil jeho přiznání i na návrh stěžovatele, kterým je žalovaný správní orgán (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006-49, č. 1255/2007 Sb. NSS).

[10] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný.

[11] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje mimořádnou povahu odkladného účinku v řízení o kasační stížnosti. Jeho přiznáním odnímá před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zákonným postupem zrušeno.

[12] Možností přiznat odkladný účinek kasační stížnosti, kterou podává žalovaný správní orgán, se v minulosti zabýval již rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. V usnesení č. j. 2 Ans 3/2006-49 dospěl k závěru, že „[s] ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě“. Významnou skutečností je nevratnost, či (omezená) vratnost do předchozího stavu, a to pouze za cenu nových, zvýšených, či nesmyslných nákladů (srov. usnesení NSS ze dne 6. 5. 2024, č. j. 7 As 68/2024-36).

[13] V posuzované věci může vydáním vozidla vzniknout újma na straně stěžovatele v tom smyslu, že zajištění vozidla nebude vést k zaplacení kaucí ve smyslu § 124a odst. 1 zákona o silničním provozu. Jde o částku 50 000 Kč, kterou podezřelý z přestupku nebo jiná osoba musí zaplatit, aby bylo vozidlo vráceno.

[14] Zajištění vozidla současně představuje významný zásah do vlastnického práva jeho vlastníka, který, jak tomu bylo u žalobce, nemusel být vůbec pachatelem přestupku. Toho se totiž jako řidič mohla dopustit i jiná osoba. Žalobce jako vlastník vozidla následkem zajištění nemůže vozidlo užívat, ani jej udržovat, což vede nejen ke ztrátě hodnoty vozidla, ale i nutnosti vynaložit další náklady související s tímto stavem, který

může trvat po velmi dlouhou dobu. Vzniklá újma proto může významně přesahovat výši kaucí. Tak tomu je již nyní i ve věci žalobce, který od počátku tvrdí, že nebyly splněny zákonné podmínky zajištění vozidla, a kauci za této situace sám odmítl zaplatit. Žalobce vyčíslil dosavadní újmu částkou přibližně 1 500 000 Kč.

[15] Lze tedy uznat, že na straně stěžovatele by vrácením vozidla vznikla újma. V daném případě však zjevně nešlo o újmu nepoměrně větší, než jaká vzniká následkem zajištění žalobci. Vrácení vozidla navíc nemá žádný vliv na řízení o přestupku, ani nebrání tomu, aby bylo zaplacení pokuty vymáháno po řidiči. Podmínky pro přiznání odkladného účinku proto nejsou splněny.

[16] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že napadeným rozsudkem byla stěžovateli uložena povinnost vydat vozidlo žalobci do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Jak již bylo uvedeno, tento rozsudek nabyl právní moci dne 30. 4. 2025, a tudíž posledním dnem lhůty 15 dnů, v níž měl stěžovatel vozidlo vydat, byl čtvrtek 15. 5. 2025. Pouhé podání návrhu na přiznání odkladného účinku na tuto povinnost nemělo vliv.

[17] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Tím nijak nepředjímá, jakým způsobem rozhodne o samotné kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. června 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu